

Ελλάδα: Να μετακινηθούν οι Αιτούντες Άσυλο και οι Μετανάστες σε Ασφαλή Τοποθεσία

Ανάγκη άμεσης αποσυμφόρησης των Χότσποτ για την αντιμετώπιση του COVID-19

(Αθήνα, 24 Μαρτίου 2020) – Η κυβέρνηση της Ελλάδας οφείλει άμεσα να προχωρήσει στην αποσυμφόρηση των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΚΥΤ) για τους αιτούντες άσυλο και μετανάστες ώστε να αποφευχθεί μία κρίση δημόσιας υγείας εν μέσω πανδημίας κορωνοϊού, ανακοίνωσαν σήμερα 21 οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ανθρωπιστικής βοήθειας.

Χιλιάδες άτομα, συμπεριλαμβανομένων ηλικιωμένων, πασχόντων από χρόνιες παθήσεις, παιδιών – συμπεριλαμβανομένων επίσης νεοτάτων και ασυνόδευτων παιδιών, εγκύων γυναικών, νέων μητέρων και ατόμων με αναπηρία, είναι παγιδευμένα υπό άθλιες συνθήκες επικίνδυνου συνωστισμού στα νησιά εν μέσω πανδημίας COVID-19. Το να εξαναγκάζονται οι αιτούντες άσυλο να παραμένουν υπό συνθήκες που παραβιάζουν τα δικαιώματά τους και είναι επιζήμιες για την ευημερία, την υγεία και την αξιοπρέπειά τους, είναι αδικαιολόγητο, δήλωσαν οι οργανώσεις.

Η διεθνής νομοθεσία ανθρωπίνων δικαιωμάτων απαιτεί να αντιμετωπίζονται οι ανάγκες υγείας των αιτούντων άσυλο και μεταναστών και, στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19, οποιοδήποτε περιορισμοί σε δικαιώματα για λόγους δημόσιας υγείας ή εθνικής έκτακτης ανάγκης απαιτείται να είναι [σύννομοι, απαραίτητοι και σύμφωνοι με το μέτρο της αναλογικότητας](#), καθώς και [να μην εμπεριέχουν διακρίσεις](#).

Στις 17 Μαρτίου 2020 η ελληνική κυβέρνηση [ανακοίνωσε μέτρα](#) για την πρόληψη της επιδημικής εξάπλωσης του κορωνοϊού σε Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΚΥΤ) στα νησιά - στα λεγόμενα χότσποτ - που ουσιαστικά οδηγούν σε καθολική απαγόρευση κυκλοφορίας (lockdown) στους καταυλισμούς, παγιδεύοντας χιλιάδες αιτούντες άσυλο και μετανάστες. Τα μέτρα περιλαμβάνουν την παύση όλων των ειδικών δραστηριοτήτων και εγκαταστάσεων στους καταυλισμούς, συμπεριλαμβανομένων των άτυπων σχολείων, ενώ δεν θα επιτρέπονται επισκέπτες, συμπεριλαμβανομένων μελών των οργανώσεων ανθρωπιστικής βοήθειας και φορέων παροχής ζωτικών υπηρεσιών, στα ΚΥΤ επί τουλάχιστον δύο εβδομάδες, ανακοίνωσε το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου. Μέσω αυστηρών ελέγχων οι διαμένοντες στον καταυλισμό θα παρεμποδίζονται από μετακινήσεις εκτός των εγκαταστάσεων – ακόμα και για την εξασφάλιση προμηθειών – αλλά και από την κυκλοφορία τους εντός των καταυλισμών εφόσον δεν συντρέχει σοβαρός λόγος.

Στις 22 Μαρτίου ο Έλληνας [πρωθυπουργός ανακοίνωσε καθολική απαγόρευση κυκλοφορίας](#) (lockdown) σε ολόκληρη την επικράτεια, απαγορεύοντας «όλες τις μη αναγκαίες μετακινήσεις πολιτών».

Στις 22 Μαρτίου ο [πληθυσμός των ΚΥΤ](#) στη Λέσβο, τη Χίο, τη Σάμο, την Κω και τη Λέρο ξεπερνούσε την δυναμικότητα των κέντρων κατά 31.400, καθώς 37.424 άτομα διαμένουν σε εγκαταστάσεις συνολικής δυναμικότητας 6.095 ατόμων. Οι συνθήκες στα κέντρα δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως κατάλληλες για αξιοπρεπή, ανθρώπινη διαβίωση, είπαν οι οργανώσεις. Η εξαιρετικά περιορισμένη πρόσβαση σε τρεχούμενο νερό, τουαλέτες και ντουζιέρες, καθώς και η

πολύωρη αναμονή σε ουρές για τη διανομή τροφίμων και η ανεπάρκεια ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού καθιστούν αδύνατη τη συμμόρφωση με τις κατευθυντήριες οδηγίες για την προστασία από τον κορωνοϊό, θέτοντας τους ανθρώπους σε σημαντικά αυξημένο κίνδυνο εν όψει της αυξανόμενης απειλής ευρείας μετάδοσης του COVID-19.

Η ελληνική κυβέρνηση οφείλει να υιοθετήσει μέτρα για να παρεμποδίσει την εξάπλωση και να ετοιμάσει ένα σχέδιο ανταπόκρισης προς άμεση εφαρμογή μόλις ανιχνευτεί το πρώτο κρούσμα COVID-19 σε κέντρο υποδοχής. Σε περίπτωση εξάπλωσης, μία καραντίνα θα παγίδευε δεκάδες χιλιάδες υγιή άτομα μαζί με άτομα μολυσμένα από τον COVID-19 σε συνωστισμένους καταυλισμούς, γεγονός που σε συνδυασμό με την παντελή έλλειψη επαρκούς και κατάλληλης ιατρικής ετοιμότητας και ανταπόκρισης, θα οδηγούσε μετά βεβαιότητας σε πολλούς θανάτους οι οποίοι θα μπορούσαν να έχουν αποτραπεί, δήλωσαν οι οργανώσεις.

Η κυβέρνηση της Ελλάδας οφείλει να λάβει τα μέτρα που περιγράφονται παρακάτω, τα οποία θα μειώσουν τον κίνδυνο λοιμώξεων από COVID-19 στους πληθυσμούς που διαβιώνουν στα κέντρα και γενικά θα βοηθήσουν στην προστασία της δημόσιας υγείας:

- Να μετακινηθούν τα άτομα εκτός κέντρων υποδοχής σε κατάλληλα κέντρα μικρότερης κλίμακας στην ηπειρωτική χώρα, όπως ξενοδοχεία και διαμερίσματα, λαμβάνοντας όλες τις απαραίτητες προφυλάξεις για την ασφαλή μετακίνηση. Αυτό θα επιτρέψει στην κυβέρνηση να εφαρμόσει τις κατευθυντήριες οδηγίες κατά της εξάπλωσης του κορωνοϊού. Πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στους ηλικιωμένους, σε άτομα με χρόνιες ασθένειες και με σοβαρές υποκείμενες παθήσεις, σε άτομα με αναπηρία, εγκύους, νέες μητέρες και τα παιδιά τους και παιδιά, συμπεριλαμβανομένων των ασυνόδευτων. Οι χώροι στέγασης για τα άτομα με αναπηρίες οφείλουν να είναι εύλογα προσαρμοσμένοι, κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη τις ατομικές ανάγκες. Πρέπει άμεσα να δημιουργηθούν κατάλληλοι ξενώνες για ασυνόδευτα παιδιά.
- Να υιοθετηθούν ειδικά μέτρα για την εγγύηση της καθολικής και της δωρεάν απρόσκοπτης πρόσβασης στο δημόσιο σύστημα υγείας για αιτούντες άσυλο, πρόσφυγες και μετανάστες χωρίς διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων και της θεραπείας για τον COVID-19. Αυτές οι ομάδες οφείλουν να έχουν πρόσβαση σε οποιαδήποτε προληπτικά μέτρα τεθούν σε εφαρμογή στην Ελλάδα ως ανταπόκριση στον COVID-19, όπως έχουν όλοι οι άνθρωποι στην υπόλοιπη Ελλάδα. Οι αιτούντες άσυλο πρέπει να λάβουν χωρίς καθυστέρηση τον Προσωρινό Αριθμό Ασφάλισης και Υγειονομικής Περίθαλψης Αλλοδαπού (ΠΑΑΥΠΑ), όπως ορίζεται από την ΚΥΑ 717.2020.
- Να παρασχεθούν στα κέντρα υποδοχής επαρκή προϊόντα προσωπικής καθαριότητας και υγιεινής και να διασφαλιστεί το τρεχούμενο νερό προκειμένου οι διαμένοντες να είναι σε θέση να ακολουθούν τις κατευθυντήριες οδηγίες του ΕΟΔΥ και του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) αναφορικά με την προστασία από τον ιό COVID-19. Να διασφαλιστεί η τακτική απολύμανση στους κοινόχρηστους χώρους, τα λουτρά και τις τουαλέτες, καθώς και η έγκαιρη συλλογή και διακομιδή των απορριμμάτων.
- Να παρασχεθούν πληροφορίες σε όλους τους διαμένοντες στα κέντρα κράτησης αναφορικά (α) με την πρόληψη του COVID-19 και (β) με το τι πρέπει να κάνουν και πώς

να ζητήσουν βοήθεια εάν παρουσιάσουν συμπτώματα COVID-19, σε ευρύ φάσμα γλωσσών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που χρησιμοποιούνται λιγότερο. Σε άτομα με αναπηρία οι πληροφορίες θα πρέπει να δοθούν σε εύληπτη μορφή, όπως νοηματική γλώσσα, υπότιτλοι, κείμενα και ευανάγνωστα μηνύματα. Να διασφαλιστεί η δυνατότητα εφαρμογής μέτρων ανταπόκρισης, όπως χώροι αυτο-απομόνωσης και καραντίνας και ύπαρξη ιατρικού προσωπικού με κατάλληλη κατάρτιση και προστατευτικό εξοπλισμό.

- Να αντιμετωπιστούν επείγοντως η κατάσταση και οι ειδικές ανάγκες των ατόμων που διαμένουν στους άτυπους καταυλισμούς δίπλα στα ΚΥΤ, εφόσον οι ομάδες αυτές μπορεί να αντιμετωπίσουν πρόσθετες προκλήσεις λόγω της ανεπαρκούς πρόσβασης σε νερό και προσωπική καθαριότητα, σε προϊόντα υγιεινής και σε αποκομιδή απορριμμάτων.
- Να διασφαλιστεί, μέχρι την αποσυμφόρηση των κέντρων υποδοχής, ότι υπάρχει επαρκής αριθμός ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, καθώς και υπηρεσιών υποστήριξης ψυχικής υγείας. Όπου δυνατόν, αυτές οι υπηρεσίες θα μπορούσαν να παρέχονται από απόσταση.

Οργανώσεις που Υπογράφουν το Δελτίο Τύπου:

Action Aid Hellas

Διεθνής Αμνηστία

ΑΡΣΙΣ – Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων

Defence for Children International Ελλάδα

ELIX NGO

Ελληνικό Φόρουμ Προσφύγων

Help Refugees / Choose Love

HIAS Ελλάδος

HumanRights360

Human Rights Watch

International Rescue Committee

JRS Ελλάδας

Legal Centre Lesvos

Γιατροί του Κόσμου - Ελλάδα (MdM – Ελλάδα)

Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Praksis

Refugee Legal Support

Refugee Rights Europe

Refugee Support Aegean

Solidarity Now

Terre des hommes Hellas